

ZEMĚPIS

- ve znění změn RVP ZV platných od 1.9.2013

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení	<ul style="list-style-type: none"> • Výuka zeměpisu probíhá v 6, 7, 8. a 9. ročníku základní školy, časová dotace je v 6. ročníku 2 vyučovací hodiny z povinné časové dotace (p.č.d.), v 7. ročníku 1 vyučovací hodina z p.č.d., v 8. ročníku 2 hodiny z p.č.d. a časová dotace pro 9. ročník je 1 hodina z p.č.d. a 1 hodina disponibilní. Podle možností a potřeb mohou být využity též zeměpisné vycházky s pozorováním. Předmět navazuje na výuku 1. stupně, předměty Vlastivěda a Přírodověda.
Výuka směřuje k následujícím cílům:	<ul style="list-style-type: none"> • získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických pojmů • získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací • respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí • k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka • rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování • aplikování geografických poznatků v praktickém životě
Vyučovací předmět úzce souvisí s následujícími předměty:	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodopis, chemie, fyzika a dějepis. Přesahy mezi jednotlivými předměty jsou konkrétně uvedeny v učebních osnovách předmětů.
Přesahy z předmětů	<p>Z: D (6. ročník) : Historický prostor, První státy ve starověku Př (6. ročník) : Země D (7. ročník) : Zámořské plavby Př (8. ročník) : Ochrana přírody F (9. ročník) : Vesmír Ch (9. ročník) : Chemie a společnost Př (9. ročník) : Vesmír - Země, podmínky života, Př (9. ročník) : Vývoj Země</p> <p>Do: D (9. ročník) : Vývoj světa po druhé světové válce Př (9. ročník) : Člověk mění a chrání svět</p>

<p>Výchovné a vzdělávací strategie učitelů pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:</p>	<p>KOMPETENCE K UČENÍ: UČITEL:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří příležitosti pro práci s různými zdroji informací • napomáhá při nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi <p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: UČITEL:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci <p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ: UČITEL:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k logickému a srozumitelnému vyjadřování a využívání různých materiálů <p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ: UČITEL:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá skupinové a týmové práce • utváří v žácích pocit zodpovědnosti za svá jednání <p>KOMPETENCE OBČANSKÉ UČITEL:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabízí různé pohledy na život lidí v různých geografických podmínkách <p>KOMPETENCE PRACOVNÍ: UČITEL:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamuje žáky s různými zdroji informací • seznámí žáky se zásadami bezpečného chování <p>KOMPETENCE DIGITÁLNÍ UČITEL:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy; <p>seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k používání geoinformační technologie ve výuce i v běžném životě
<p>Průřezová témata</p>	<p>OSV (prakticky v celém předmětu, záleží na použitých metodách) poznávání</p>

poznávání lidí
mezilidské vztahy
kooperace a kompetice
hodnoty a postoje
řešení problémů

VÝSTUP: Žák si vytvoří vlastní myšlenkový postup k pochopení nové informace, plní úkoly, své závěry si obhájí, je přístupný diskusi, spolupracuje s ostatními, komunikuje s ostatními, přijímá odpovědnost za výsledky skupinové práce

VDO

občan, společnost a stát (např. Afrika - státy Afriky...)
formy participace v politickém životě (např. Česká republika)
principy demokracie (např. Afrika - státy Afriky...)

VÝSTUP: Žák rozezná různé politické systémy, orientuje se v jejich kladech i záporech, ví o možnostech, jak se aktivně zapojit do veřejného života

EGS

Evropa a svět nás zajímá (např. Státy Evropy)
objevujeme Evropu a svět (např. Státy Evropy)
jsme Evropané (např. Evropské instituce)

VÝSTUP: Žák vyjmenuje důležité znaky významných zemí, orientuje se v systému evropských organizací

MV

kulturní diference (např. Afrika - státy Afriky...)
lidské vztahy (např. Afrika - státy Afriky...)
etnický původ (např. Afrika - státy Afriky...)

VÝSTUP: Žák chápe roli předsudků v náboženských a etnických konfliktech, hledá shodné znaky ve vývoji ras

EV

Ekosystémy (např. biosféra...)
základní podmínky života (např. přírodní sféry – hydrosféra...)
lidské aktivity, problémy životního prostředí (např. Austrálie - příroda...)
vztah člověka a prostředí (např. Austrálie – příroda...)

VÝSTUP: Žák chápe vzájemnou souvislost lidských činností a životního prostředí, upozorňuje na problematiku lidské činnosti a předvídá možné následky

MV

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (např. přírodní sféry – atmosféra...)

	fungování a vliv médií ve společnosti (např. přírodní sféry – atmosféra...) VÝSTUP: Žák sleduje sdělovací prostředky, upozorňuje na využití médií coby nástrojů státní moci nebo různých lobby, rozliší seriózní a bulvární zpravodajství
--	--

Učební plán předmětu

Ročník	6	7	8	9
Dotace	2	1	2	1+1
Povinnost	povinný	povinný	povinný	povinný

6. ročník – DOTACE: 2, POVINNÝ

Rozvíjení klíčových kompetencí:

Žák

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> aktivně žádá objasnění souvislostí demonstruje osvojené dovednosti a vědomosti na příkladech z běžného života hledá důkazy o proměnách přírody a vlivu člověka na ni písemně se vyjadřuje samostatně nebo ve skupině zpracovává výpisky i práce rozsáhlejšího charakteru (referáty, projekty) vyhledává informace na internetu vysvětluje význam pojmů využívá nejrůznější materiály: učebnice, časopisy, knihy, CD, pohledy, PC využívá vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> nové informace o živé a neživé přírodě uvádí do souvislostí s dřívějšími poznatky rozpozná, v čem je problém, který řeší, podobný s dříve známými problémy v dostupných materiálech vyhledává potřebné informace využívá fakta zjištěná vlastním pokusem či logickým uvažováním, také používá fakta z různých zdrojů změní své názory na základě nových informací či změněných podmínek
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> klade doplňující otázky myšlenky při popisu nějaké situace řadí chronologicky od začátku do konce, neodbíhá od tématu, nezabíhá do podrobností obhájí svůj názor slušně, používá konkrétní argumenty

	<ul style="list-style-type: none"> • poslouchá s porozuměním pokyny učitele a promluvy spolužáků • prezentuje získané poznatky před ostatními • při komunikaci používá osvojené odborné termíny • řídí se pokyny učitele • spolupracuje s ostatními žáky a konzultuje s nimi daný problém • toleruje odlišné názory druhých • vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, vysvětlí význam cizích slov, pokud je použije v referátu nebo projektu • vysloví svou myšlenku nebo shrne nejdůležitější informace
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu • neshazuje práci ostatních, neposmívá se, nehodnotí osobnost spolužáka, ale jeho práci • osvojuje si věcnou argumentaci • připravuje materiál, pomůcky • seznamuje se svou rolí ve skupině • spolupracuje při řešení problému • učí se toleranci a ohleduplnosti • v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí • chová se tak, aby důsledky jeho chování neomezovaly spolužáky a nepoškozovaly zdraví • chová se tak, aby důsledky jeho chování nepoškozovaly vybavení učebny • nepoužívá násilné řešení sporů • odmítá agresi vůči sobě nebo třetí osobě • osobní vztah k prostoru, kde žije, projevuje znalostí místa, neničením památek, výzdoby, přírody, užitečných objektů • posuzuje své potřeby a nároky a snaží se je omezovat z hlediska trvale udržitelného života (rozlišuje, co skutečně potřebuje, co chce pro prestiž) • poznává ekonomickou problematiku jiných států • rozpozná a posuzuje extrémistické projevy národní hrdosti s odkazem na lidská práva, nalézá souvislosti s tragickými událostmi z minulosti a současnosti • třídí odpad, šetří elektrickou energií a vodou • utváří si osobní vztah ke škole, bydlišti, městu • uvědomuje si tradice české ve srovnání s jinými • vytváří si osobní představy o geografickém a životním prostředí

	<ul style="list-style-type: none"> • zvažuje realisticky výhody i omezení rodiště
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na ochranu životního prostředí • dbá na třídění odpadu a ochranu životního prostředí • dodržuje bezpečnost a vymezená pravidla při laboratorních pracích a praktických cvičeních dodržuje dohodnutá pracovní pravidla • dodržuje pravidla bezpečného chování při exkursích • dokončuje práci v dohodnutém termínu a v předem dohodnuté kvalitě • plní dohodnuté povinnosti • při samostatné práci se koncentruje na pracovní výkon, na jeho dokončení • seznamuje se s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; • využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; • samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; • při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

ZEMĚPIS

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROČNÍK	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VESMÍR				

<ul style="list-style-type: none"> • ~~zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy~~ 	6.	<ul style="list-style-type: none"> • ~~popíše Zemi a ostatní tělesa Sluneční soustavy~~ • ~~vyjmenuje planety Sluneční soustavy~~ • ~~popíše postavení Země ve vesmíru~~ 	<p>Planeta Země ~~Vesmír – Sluneční soustava~~ ~~Vesmír – vzdálenější vesmír~~ Planeta Země - tvar a pohyby Země</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 		<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje důkazy kulatosti Země život lidí a organismů • vysvětlí, jaké pohyby Země vykonává • diskutuje o důsledcích pohybů Země • vysvětlí existenci časových pásem 		
GLÓBUS A MAPA				
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších 	6.	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje se základními typy map • pracuje s grafy, diagramy či statistickými údaji 	<p>Glóbus a mapa - typy map Glóbus a mapa - měřítko mapy (vzdálenosti na mapách) Glóbus a mapa - turistická mapa Glóbus a mapa - zeměpisná poloha Orientace v terénu, rizika pobytu v přírodě</p>	

informačních zdrojů				
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu 		<ul style="list-style-type: none"> • objasní základní pojmy jako mapa, měřítko mapy, zeměpisné souřadnice či nadmořská výška • rozeznává smluvené značky na turistických mapách • vytvoří mapu nejbližšího okolí • pracuje s dostupnými druhy turistických map, porovnává fakta zobrazená v mapě s okolím 		
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při zobrazování, pozorování a hodnocení krajiny 		<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v terénu pomocí přírodních jevů a zvláštností, pomocí konkrétních objektů v krajině 		

<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotí možná rizika při pohybu volné přírodě • upozorní ostatní na konkrétní rizika, která se vyskytla při pohybu v terénu • ovládá a provede základní ošetření • přivolá pomoc lékaře, hasičů, policie či pohraniční policie 		
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost 	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává hranice mezi prostorovými složkami v krajině 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává hranice(bariéry)mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině 	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává hranice mezi prostorovými složkami v krajině 		
<p>SFÉRY ZEMĚ</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-2-02 rozlišuje a porovná složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu 	6.	<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojmy litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra a biosféra • diskutuje o prolínání a ovlivňování jednotlivých složek krajinné sféry • popíše geologickou stavbu Země • vysvětlí vznik pohoří • pracuje s tematickými mapami v atlase • pohovoří o složení atmosféry a jejím významu; dále popíše oběh vody na Zemi 	<p>Přírodní sféry Litosféra - stavba Země Litosféra - zemětřesení a sopečná činnost Litosféra - vznik pohoří Atmosféra - složení, význam Biosféra – biomy Pedosféra Přírodní sféry- působení člověka</p>	EV, MV
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 		<ul style="list-style-type: none"> • posoudí působení různých, přírodních činitelů na okolní krajinu • posoudí působení člověka na okolní krajinu, diskutuje o důsledcích záporného působení člověka na přírodu, nabízí řešení 		
<ul style="list-style-type: none"> • ~~přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost~~ 		<ul style="list-style-type: none"> • ~~rozeznává hranice mezi prostorovými složkami v krajině~~ 		

<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich 		<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v konkrétních regionech 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině 		<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává hranice mezi prostorovými složkami v krajině 		
AFRIKA				
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	6.	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje významné regiony světa z hledisek geografických, národnostních, náboženských, ekonomických, příp. jiných 	Světadíly a oceány Afrika – státy	VDO, MKV, EV, MV
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 		<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá na vhodně zvolené mapě konkrétní světadíl, oceán či region světa • diskutuje o postavení jednotlivých částí světa v celosvětovém i regionálním měřítku • diskutuje o vzájemném ovlivňování regionů i jednotlivých států 		

<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 		
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • u významných států se orientuje v jejich základní historii • orientuje se ve společenských a kulturních poměrech daného státu • posoudí vliv ekonomiky státu a jeho politiky na život ve státě • prezentuje svůj názor na další vývoj v dané zemi či v daném regionu 		
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s tematicky zaměřenými mapami 		

<ul style="list-style-type: none"> vytváří a využívá osobní myšlenková(mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů 		<ul style="list-style-type: none"> zaujímá vlastní postoje ke svému okolí a okolnímu světu 		
AUSTRÁLIE				
<ul style="list-style-type: none"> rolišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	6.	<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje významné regiony světa z hledisek geografických, národnostních, náboženských, ekonomických, příp. jiných 	<p>Světadíly a oceány Austrálie- příroda Austrálie – státy</p>	<p>VDO, MKV, EV, MV</p>
<ul style="list-style-type: none"> Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 		<ul style="list-style-type: none"> vyhledá na vhodně zvolené mapě konkrétní světadíl, oceán či region světa diskutuje o postavení jednotlivých částí světa v celosvětovém i regionálním měřítku diskutuje o vzájemném ovlivňování regionů i jednotlivých států 		

<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa avybraných (modelových) států 		<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 		
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • u významných států se orientuje v jejich základní historii • orientuje se ve společenských a kulturních poměrech daného státu • posoudí vliv ekonomiky státu a jeho politiky na život ve státě • prezentuje svůj názor na další vývoj v dané zemi či v daném regionu 		
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 		<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s tematicky zaměřenými mapami 		

<ul style="list-style-type: none"> • zaujímá vlastní postoje ke svému okolí a okolnímu světu 		<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů 	
ANTARKTIDA			
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	6.	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje významné regiony světa z hledisek geografických, národnostních, náboženských, ekonomických, příp. jiných 	Antarktida
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 		<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá na vhodně zvolené mapě konkrétní světadíl, oceán či region světa 	EV
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 		<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a 		<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje svůj názor na další vývoj v dané zemi či v daném regionu 	

mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich			
<ul style="list-style-type: none"> vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů 	<ul style="list-style-type: none"> zaujímá vlastní postoje ke svému okolí a okolnímu světu 		

7. ročník – DOTACE: 1, POVINNÝ

Rozvíjení klíčových kompetencí:

Žák

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> aktivně žádá objasnění souvislostí demonstruje osvojené dovednosti a vědomosti na příkladech z běžného života formuluje otázky, kterými se zeptá na to, co neumí hledá důkazy o proměnách přírody a vlivu člověka na ni písemně se vyjadřuje poznává přírodní jevy a procesy samostatně nebo ve skupině zpracovává výpisky i práce rozsáhlejšího charakteru (referáty, projekty) samostatně pozoruje a experimentuje, získané poznatky porovnává s encyklopediemi, ukázkami děl vyhledává informace na internetu vysvětluje význam pojmů vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy využívá nejrůznější materiály: učebnice, časopisy, knihy, CD, pohledy, PC využívá vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> argumentuje, diskutuje na dané téma, obhájí své výroky nové informace o živé a neživé přírodě uvádí do souvislostí s dřívějšími poznatky v dostupných materiálech vyhledává potřebné informace

	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří referáty a projekty k ochraně přírody a k aktuálním situacím v přírodě • využívá fakta zjištěná vlastním pokusem či logickým uvažováním, také používá fakta z různých zdrojů • změni své názory na základě nových informací či změněných podmínek
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje či prezentuje různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě • klade doplňující otázky • myšlenky při popisu nějaké situace řadí chronologicky od začátku do konce, neodbíhá od tématu, nezabíhá do podrobností • obhájí svůj názor slušně, používá konkrétní argumenty • poslouchá s porozuměním pokyny učitele a promluvy spolužáků • prezentuje získané poznatky před ostatními • při komunikaci používá osvojené odborné termíny • řídí se pokyny učitele • spolupracuje s ostatními žáky a konzultuje s nimi daný problém • toleruje odlišné názory druhých • vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, vysvětlí význam cizích slov, pokud je použije v referátu nebo projektu • vysloví svou myšlenku nebo shrne nejdůležitější informace
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu • neshazuje práci ostatních, neposmívá se, nehodnotí osobnost spolužáka, ale jeho práci • osvojuje si věcnou argumentaci • připravuje materiál, pomůcky • seznamuje se se svou rolí ve skupině • spolupracuje při řešení problému • učí se toleranci a ohleduplnosti • v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí • chová se tak, aby důsledky jeho chování neomezovaly spolužáky a nepoškozovaly zdraví • chová se tak, aby důsledky jeho chování nepoškozovaly vybavení učebny • nepoužívá násilné řešení sporů • odmítá agresí vůči sobě nebo třetí osobě • osobní vztah k prostoru, kde žije, projevuje znalostí místa, neničením památek, výzdoby, přírody, užitečných objektů

	<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje své potřeby a nároky a snaží se je omezovat z hlediska trvale udržitelného života (rozlišuje, co skutečně potřebuje, co chce pro prestiž) • poznává ekonomickou problematiku jiných států • rozpozná a posuzuje extrémistické projevy národní hrdosti s odkazem na lidská práva, nalézá souvislosti s tragickými událostmi z minulosti a současnosti • třídí odpad, šetří elektrickou energii a vodou • utváří si osobní vztah ke škole, bydlišti, městu • uvědomuje si tradice české ve srovnání s jinými • vytváří si osobní představy o geografickém a životním prostředí • zvažuje realisticky výhody i omezení rodiště
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na ochranu životního prostředí • dbá na třídění odpadu a ochranu životního prostředí • dodržuje bezpečnost a vymezená pravidla při laboratorních pracích a praktických cvičeních • dodržuje dohodnutá pracovní pravidla • dodržuje pravidla bezpečného chování při exkurzích • dokončuje práci v dohodnutém termínu a v předem dohodnuté kvalitě • plní dohodnuté povinnosti • podle svých individuálních schopností a dovedností vyhledává, analyzuje a hodnotí • seznamuje se s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; • využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; • samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

ZEMĚPIS				
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROČNÍK	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
REGIONY SVĚTA				
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	7.	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje regiony světa se zaměřením na jednotlivé státy z různých přírodních a společenských hledisek 	<p>Zeměpis světadílů a oceánů na Zemi</p> <p>Přírodní podmínky pro život člověka v jednotlivých částech světadílů</p> <p>Náboženské a hospodářské vlivy pro život lidí na Zemi</p> <p>Absolutní (matematická) a relativní geografická poloha a rozloha světadílů</p> <p>Porovnání hospodářské úrovně států v jednotlivých částech světadílů</p>	EV
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 		<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá na vhodně zvolené mapě danou oblast • posoudí postavení vybraných států na celosvětové i místní úrovni 		
ASIE				
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	7.	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	<p>Státy Asie - poloha, rozloha, povrch, podnebí, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství (průmysl, zemědělství)</p> <p>Hospodářský a politický význam světových velmocí</p> <p>Asie - rozdíly mezi hospodářsky vyspělými, rozvojovými a nově industrializovanými státy Asie - fyzicko-geografická mapa, politická mapa, Státy Asie - poloha, rozloha, povrch, podnebí, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství (průmysl, zemědělství)</p>	OSV, VDO, MKV, EV, MV

<ul style="list-style-type: none"> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše problémy vybraných oblastí a uvede možnosti jejich řešení • posoudí vliv ekonomiky a vnitřní politické situace na běžný život občanů • uvede možnosti dalšího vývoje v dané oblasti R 	<p>Hospodářský a politický význam světových velmocí</p> <p>Asie - rozdíly mezi hospodářsky vyspělými, rozvojovými a nově industrializovanými státy Asie - fyzicko-geografická mapa, politická mapa</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá z dostupných zdrojů geografické informace k zadanému tématu • vyčte a vybere podstatné informace a pracuje s nimi 		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje a uvede podstatné příklady působení člověka na krajinu • rozliší a zhodnotí kladné a záporné působení člověka na životní prostředí 		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a posuzuje rozdíly mezi hospodářsky vyspělými a rozvojovými státy a oblastmi • zhodnotí vliv přírodních podmínek na hospodářské aktivity ve vybraných zemích 		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede významné politické a hospodářské organizace a posoudí jejich vliv na celosvětové a regionální dění 		

<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> • používá tematicky zaměřené mapy a vyhledá na nich místa politických a vojenských konfliktů 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a určí různé přírodní a společenské vlivy působící na životní prostředí na konkrétních příkladech uvede možnosti řešení ekologických problémů 		

AMERIKA

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	7.	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	<p>Státy Ameriky - poloha, rozloha, povrch, podnebí, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství (průmysl, zemědělství) Hospodářský a politický význam světových velmocí Amerika - rozdíly mezi hospodářsky vyspělými, rozvojovými a nově industrializovanými státy Amerika - fyzicko-geografická mapa, politická mapa, hospodářská mapa, tematické mapy USA - národní parky Nejvýznamnější průmyslové oblasti světa - nejvýznamnější státy podle hospodářské produkce Nejvýznamnější zemědělské oblasti světa - nejvýznamnější státy podle zemědělské produkce Amerika - seskupení NAFTA, OSN, NATO Lokalizace míst a států světa - podle</p>	<p>OSV, VDO, MKV, EV, MV</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše problémy vybraných oblastí a uvede možnosti jejich řešení • popíše problémy vybraných oblastí a uvede možnosti jejich řešení • posoudí vliv ekonomiky a vnitřní politické situace na běžný život občanů 			

<ul style="list-style-type: none"> organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdroj 		<ul style="list-style-type: none"> vyhledá z dostupných zdrojů geografické informace k zadanému tématu vyčte a vybere podstatné informace a pracuje s nimi 	aktuálních politických, náboženských a vojenských konfliktů - event. Podle přírodních a ekologických katastrof Vliv průmyslu na životní prostředí Vliv těžby surovin na životní prostředí Vliv zemědělství a lesnictví na životní prostředí Vliv urbanizace a dopravy na životní prostředí Příklady kladných a záporných hospodářských vlivů na životní prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 		<ul style="list-style-type: none"> identifikuje a uvede podstatné příklady působení člověka na krajinu rozliší a zhodnotí kladné a záporné působení člověka na životní prostředí 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 		<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a posuzuje rozdíly mezi hospodářsky vyspělými a rozvojovými státy a oblastmi zhodnotí vliv přírodních podmínek na hospodářské aktivity ve vybraných zemích 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 		uvede významné politické a hospodářské organizace a posoudí jejich vliv na celosvětové a regionální dění		
<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 		<ul style="list-style-type: none"> používá tematicky zaměřené mapy a vyhledá na nich místa politických a vojenských konfliktů 		

<ul style="list-style-type: none"> • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a určí různé přírodní a společenské vlivy působící na životní prostředí • na konkrétních příkladech uvede možnosti řešení ekologických problémů 		
---	--	--	--

8. ročník – DOTACE: 2, POVINNÝ

Rozvíjení klíčových kompetencí:

Žák

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • aktivně žádá objasnění souvislostí • demonstruje osvojené dovednosti a vědomosti na příkladech z běžného života • formuluje otázky, kterými se zeptá na to, co neumí • hledá důkazy o proměnách přírody a vlivu člověka na ni • písemně se vyjadřuje • poznává přírodní jevy a procesy • samostatně nebo ve skupině zpracovává výpisky i práce rozsáhlejšího charakteru (referáty, projekty) • vyhledává informace na internetu • vysvětluje význam pojmů • vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy • využívá nejrůznější materiály: učebnice, časopisy, knihy, CD, pohledy, PC • využívá vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • argumentuje, diskutuje na dané téma, obhájí své výroky • nové informace o živé a neživé přírodě uvádí do souvislostí s dřívějšími poznatky • rozpozná příčinu a následek jevů a vztah mezi nimi • vytváří referáty a projekty k ochraně přírody a k aktuálním situacím v přírodě • využívá fakta zjištěná vlastním pokusem či logickým uvažováním, také používá fakta z různých zdrojů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje či prezentuje různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě

	<ul style="list-style-type: none"> • klade doplňující otázky • komunikuje na úrovni odpovídající probraným tématům • myšlenky při popisu nějaké situace řadí chronologicky od začátku do konce, neodbíhá od tématu, nezabíhá do podrobností • obhájí svůj názor slušně, používá konkrétní argumenty • poslouchá s porozuměním pokyny učitele a promluvy spolužáků • prezentuje získané poznatky před ostatními • při komunikaci používá správné názvosloví • při prezentaci referátů mluví nahlas a zřetelně přímo k adresátům • řídí se pokyny učitele • spolupracuje s ostatními žáky a konzultuje s nimi daný problém • toleruje odlišné názory druhých • vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, vysvětlí význam cizích slov, pokud je použije v referátu nebo projektu • vysloví svou myšlenku nebo shrne nejdůležitější informace
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu • neshazuje práci ostatních, neposmívá se, nehodnotí osobnost spolužáka, ale jeho práci • osvojuje si věcnou argumentaci • připravuje materiál, pomůcky • seznamuje se se svou rolí ve skupině • spolupracuje při řešení problému • učí se toleranci a ohleduplnosti • v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí • chová se tak, aby důsledky jeho chování neomezovaly spolužáky a nepoškozovaly zdraví • chová se tak, aby důsledky jeho chování nepoškozovaly vybavení učebny • nepoužívá násilné řešení sporů • odmítá agresí vůči sobě nebo třetí osobě • osobní vztah k prostoru, kde žije, projevuje znalostí místa, neničením památek, výzdoby, přírody, užitečných objektů • posuzuje své potřeby a nároky a snaží se je omezovat z hlediska trvale udržitelného života (rozlišuje, co skutečně potřebuje, co chce pro prestiž) • poznává ekonomickou problematiku jiných států

	<ul style="list-style-type: none"> • poznává problematiku environmentální výchovy v globálních souvislostech • rozpozná a posuzuje extrémistické projevy národní hrdosti s odkazem na lidská práva, nalézá souvislosti s tragickými událostmi z minulosti a současnosti • třídí odpad, šetří elektrickou energii a vodou • utváří si osobní vztah ke škole, bydlišti, městu • uvědomuje si tradice české ve srovnání s jinými • vytváří si osobní představy o geografickém a životním prostředí • zvažuje realisticky výhody i omezení rodiště
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na ochranu životního prostředí • dbá na třídění odpadu a ochranu životního prostředí • dodržuje bezpečnost a vymezená pravidla při laboratorních pracích a praktických cvičeních • dodržuje dohodnutá pracovní pravidla • dodržuje pravidla bezpečného chování při exkursích • dokončuje práci v dohodnutém termínu a v předem dohodnuté kvalitě • plní dohodnuté povinnosti • podle svých individuálních schopností a dovedností vyhledává, analyzuje a hodnotí • při samostatné práci se koncentruje na pracovní výkon, na jeho dokončení • seznamuje se s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; • využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; • samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; • při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

ZEMĚPIS				
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROČNÍK	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ŽIVOT LIDÍ NA PLANETĚ ZEMI				
<ul style="list-style-type: none"> uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	8.	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje a určí různé přírodní a společenské vlivy působící na životní prostředí na konkrétních příkladech uvede možnosti řešení ekologických problémů 	<p>Vliv průmyslu na životní prostředí Vliv těžby surovin na životní prostředí Vliv zemědělství a lesnictví na životní prostředí Vliv urbanizace a dopravy na životní prostředí Příklady kladných a záporných hospodářských vlivů na životní prostředí</p>	VMEGS, MV, EV
<ul style="list-style-type: none"> posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiky růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa 	<ul style="list-style-type: none"> porovnává zvláštnosti různých národů a ras rozdělí obyvatelstvo světa podle různých charakteristik 	<p>Lidé na Zemi - počet obyvatel světa a světadílů</p> <ul style="list-style-type: none"> rozmístění obyvatel na světě přirozený přírůstek migrace rasy, národy, náboženství ve světě <p>Průmysl, zemědělství a doprava ve světě - odvětví a funkce průmyslu, zemědělství, dopravy a služeb.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje hlavní oblasti těžby surovin vysvětlí propojenost hospodářských odvětví vyhledá hlavní centra světového hospodářství 	<p>Nejvýznamnější oblasti a státy světa podle průmyslové a zemědělské produkce Ekosystémy planety Země. Přírodní a kulturní krajina. Krajinotvorní činitelé, krajinotvorné procesy. Ekologické problémy světa: světový oceán, znečištění atmosféry, ničení tropických deštných lesů, kyselý déšť, přelidnění a hlad.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, 	<ul style="list-style-type: none"> specifikuje hlavní typy kulturní a přírodní krajiny rozliší specifické znaky a funkce krajín 	<p>Litosféra, atmosféra, biosféra, hydrosféra, pedosféra. Kulturní krajiny - lesohospodářská, těžební,</p>		

rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín			zemědělská, městská Národní parky v ČR i ve světě Svrchovanost států	
<ul style="list-style-type: none"> uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 		<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje světové ekologické problémy a navrhne možnosti jejich řešení 	Poloha a územní rozloha států Státy světa podle původu a počtu obyvatel Průběh a tvar státních hranic Státní zřízení a formy vlády Státy podle politického systému a podle politické moci	
<ul style="list-style-type: none"> uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje hlavní zásady ochrany přírody a popíše vybrané národní parky 	Mezinárodní organizace a integrace (EU, NATO, OSN) Nově vzniklé státy	

EVROPA

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	8.	<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje regiony světa se zaměřením na jednotlivé státy z různých přírodních a společenských hledisek 	Zeměpis světadílů a oceánů na Zemi Přírodní podmínky pro život člověka v jednotlivých částech Evropy Náboženské a hospodářské vlivy pro život lidí v Evropě	OSV, VDO, VMEGV, MKV, EV, MV
<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 		<ul style="list-style-type: none"> vyhledá na vhodně zvolené mapě danou oblast posoudí postavení vybraných států na celosvětové i místní úrovni 	Absolutní (matematická) a relativní geografická poloha a rozloha států Evropy Porovnání hospodářské úrovně států v jednotlivých částech Evropy Státy Evropy - poloha, rozloha, povrch, podnebí, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství (průmysl, zemědělství)	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry 		<ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	Hospodářský a politický význam evropských velmocí Ekonomické a politické rozdíly mezi evropskými státy Evropa - fyzickogeografická mapa, politická mapa, hospodářská mapa, tématické mapy Průmysl - zemědělství - doprava v	

<p>jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p>		<p>jednotlivých státech Nejprůmyslovější státy Evropy Evropa - EU, NATO Lokalizace míst a států Evropy - podle aktuálních politických, náboženských a vojenských konfliktů - event. podle přírodních a ekologických katastrof</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše problémy vybraných oblastí a uvede možnosti jejich řešení • posoudí vliv ekonomiky a vnitřní politické situace na běžný život občanů • uvede možnosti dalšího vývoje v dané oblasti 		
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá z dostupných zdrojů geografické informace k zadanému tématu • vyčte a vybere podstatné informace a pracuje s nimi 		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje a uvede podstatné příklady působení člověka na krajinu • rozliší a zhodnotí kladné a záporné působení člověka na životní prostředí 		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a posuzuje rozdíly mezi hospodářsky vyspělými a rozvojovými státy a oblastmi • zhodnotí vliv přírodních podmínek na hospodářské aktivity ve vybraných zemích 		

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 		<ul style="list-style-type: none"> • uvede významné politické a hospodářské organizace a posoudí jejich vliv na celosvětové a regionální dění • rozčlení politická a hospodářská seskupení států ve světě • registruje ohniska konfliktů současného světa a geopolitické změny 		
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 		<ul style="list-style-type: none"> • používá tematicky zaměřené mapy a vyhledá na nich místa politických a vojenských konfliktů 		

9. ročník – DOTACE: 1+1, POVINNÝ

Rozvíjení klíčových kompetencí:

Žák

<p>Kompetence k učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aktivně žádá objasnění souvislostí • demonstruje osvojené dovednosti a vědomosti na příkladech z běžného života • formuluje otázky, kterými se zeptá na to, co neumí • hledá důkazy o proměnách přírody a vlivu člověka na ni • písemně se vyjadřuje • poznává přírodní jevy a procesy • samostatně nebo ve skupině zpracovává výpisky i práce rozsáhlejšího charakteru (referáty, projekty) • samostatně pozoruje a experimentuje, získané poznatky porovnává s encyklopediemi, ukázkami děl • vyhledává informace na internetu • vysvětluje význam pojmů • vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy • využívá nejrůznější materiály: učebnice, časopisy, knihy, CD, pohledy, PC
---------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • využívá vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • argumentuje, diskutuje na dané téma, obhájí své výroky • nové informace o živé a neživé přírodě uvádí do souvislostí s dřívějšími poznatky • rozpozná příčinu a následek jevů a vztah mezi nimi • v dostupných materiálech vyhledává potřebné informace • vytváří referáty a projekty k ochraně přírody a k aktuálním situacím v přírodě • využívá fakta zjištěná vlastním pokusem či logickým uvažováním, také používá fakta z různých zdrojů • změní své názory na základě nových informací či změněných podmínek
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje či prezentuje různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě • klade doplňující otázky • komunikuje na úrovni odpovídající probraným tématům • myšlenky při popisu nějaké situace řadí chronologicky od začátku do konce, neodbíhá od tématu, nezabíhá do podrobností • obhájí svůj názor slušně, používá konkrétní argumenty • poslouchá s porozuměním pokyny učitele a promluvy spolužáků • prezentuje získané poznatky před ostatními • při komunikaci používá osvojené odborné termíny • při prezentaci referátů mluví nahlas a zřetelně přímo k adresátům • řídí se pokyny učitele • spolupracuje s ostatními žáky a konzultuje s nimi daný problém • toleruje odlišné názory druhých • vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, vysvětlí význam cizích slov, pokud je použije v referátu nebo projektu • vysloví svou myšlenku nebo shrne nejdůležitější informace
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu • neshazuje práci ostatních, neposmívá se, nehodnotí osobnost spolužáka, ale jeho práci • osvojuje si věcnou argumentaci • připravuje materiál, pomůcky • seznamuje se se svou rolí ve skupině • spolupracuje při řešení problému • učí se toleranci a ohleduplnosti • v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

<p>Kompetence občanské</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí • chová se tak, aby důsledky jeho chování neomezovaly spolužáky a nepoškozovaly zdraví • chová se tak, aby důsledky jeho chování nepoškozovaly vybavení učebny • nepoužívá násilné řešení sporů • odmítá agresi vůči sobě nebo třetí osobě • osobní vztah k prostoru, kde žije, projevuje znalostí místa, neničením památek, výzdoby, přírody, užitečných objektů • posuzuje své potřeby a nároky a snaží se je omezovat z hlediska trvale udržitelného života (rozlišuje, co skutečně potřebuje, co chce pro prestiž) • poznává ekonomickou problematiku jiných států • poznává problematiku environmentální výchovy v globálních souvislostech • rozpozná a posuzuje extrémistické projevy národní hrdosti s odkazem na lidská práva, nalézá souvislosti s tragickými událostmi z minulosti a současnosti • třídí odpad, šetří elektrickou energii a vodu • utváří si osobní vztah ke škole, bydlišti, městu • uvědomuje si tradice české ve srovnání s jinými • vytváří si osobní představy o geografickém a životním prostředí • zvažuje realisticky výhody i omezení rodiště
<p>Kompetence pracovní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na třídění odpadu a ochranu životního prostředí • dodržuje bezpečnost a vymezená pravidla při laboratorních pracích a praktických cvičeních • dodržuje dohodnutá pracovní pravidla • dodržuje pravidla bezpečného chování při exkurzích • dokončuje práci v dohodnutém termínu a v předem dohodnuté kvalitě • formuje svůj náhled na budoucnost a své profesní zaměření • plní dohodnuté povinnosti • podle svých individuálních schopností a dovedností vyhledává, analyzuje a hodnotí • při samostatné práci se koncentruje na pracovní výkon, na jeho dokončení • seznamuje se s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví
<p>Kompetence digitální</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; • využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; • samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

	<ul style="list-style-type: none"> • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; • při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
--	--

ZEMĚPIS				
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP	ROČNÍK	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PŘÍRODNÍ POMĚRY ČESKÉ REPUBLIKY				
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský potenciál a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu 	9.	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a objasní přírodní poměry České republiky • srovná sociální a hospodářské jevy v ČR se světem 	<p>Absolutní geografická poloha (v zeměpisné síti) a relativní geografická poloha ČR Rozloha, členitost povrchu, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo ČR Kulturní krajiny - lesohospodářská, těžební, zemědělská, městská Ochrana přírody, životní prostředí Vliv urbanizace na životní prostředí</p>	EV
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 		<ul style="list-style-type: none"> • popíše příčiny a důsledky urbanizace a suburbanizace 	<p>hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 		<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v principech a zásadách ochrany životního prostředí • rozliší jednotlivé kategorie chráněných území přírody 	<p>celkům</p> <p>Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>	
KRAJE ČESKÉ REPUBLIKY				
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit 	9.	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky • posoudí hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska hospodářských aktivit 	<p>Kraje ČR</p> <p>Rozmístění hospodářských činností (průmysl, zemědělství, doprava, služby, cestovní ruch) Přírodní poměry jednotlivých krajů ČR Hospodářské aktivity v jednotlivých krajích ČR Kulturní a společenská přitažlivost jednotlivých míst v krajích ČR</p> <p>Čtení z map</p>	OSV, MKV, EV
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy 		<ul style="list-style-type: none"> • vymezí územní jednotky státní správy 		
ZEMĚPIS MÍSTNÍHO REGIONU				
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy 	9.	<ul style="list-style-type: none"> • popíše místní oblast 	<p>Vymezení místní oblasti</p> <p>Přírodní, sídelní, hospodářské, kulturní a ekologické poměry místní oblasti</p> <p>Kulturní a turistická přitažlivost místní oblasti</p>	OSV, MKV, EV

<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním správním celkům 		<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí poměry místního regionu • analyzuje jednotlivé vazby místního regionu k našemu Pardubickému kraji a k dalším okolním regionům 		
CESTA DO EVROPY				
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	9.	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá současné postavení ČR v rámci hospodářských a vojenských seskupení a její orientaci • specifikuje na konkrétních příkladech zapojení ČR do mezinárodní dělby práce a obchodu 	Evropská unie, NATO, OSN Cesta do Evropy	VDO, VMEGV, MKV
OBYVATELSTVO ČESKÉ REPUBLIKY				
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský potenciál a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu 	9.	<ul style="list-style-type: none"> • srovná sociální a hospodářské jevy v ČR se světem 	Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry ČR Sčítání obyvatelstva, migrace, národnostní složení, struktura obyvatelstva podle věkových skupin Sídla, znaky sídel, urbanizace a suburbanizace Vliv urbanizace na životní prostředí	OSV, MKV

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel		<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vybrané demografické znaky obyvatel České republiky • popíše příčiny a důsledky urbanizace a suburbanizace		
---	--	---	--	--